

ΑΝΑΦΟΡΑ
ΜΑΞΙΜΟΥ ΧΑΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΛΑΡΙΣΗΣ Μ.Δ.
ΠΡΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

6865

08 ΙΟΥΛ. 2011

ΑΘΗΝΑ 5 ΙΟΥΛΙΟΥ 2011

Αθήνα, 31.3.2011

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΝΟΜΙΚΩΝ & ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ (Π.Ε.Ν.Π.Ε)
Μιτσικουκλή 27, 11524 Αθήνα
Τηλ: 210.69.15.071 & 493.40.14.046
Ηλ. Δ/ση: panpe13@yahoo.gr
ΚΤΟΣΛΙΔΑ: www.panpe.gr

Προς: 1 την Κ.Υ. Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, το Π.Ι. & το ΚΕΕ
2 το ΕΣΥΠ & το Συμβούλιο Αθλητισμού & Βόθμιας Εκπαίδευσης
3 την ΟΛΜΕ & το ΚΕΜΕΤΕ
4 το Ελληνικό Κοινοβούλιο & τα Πολιτικά Κόμματα
5 τις ΝΟΠΕ, τα Νομικά, Πολιτικά, Διεθνολογικά Τμήματα, Δημόσιας Διοίκησης,
Επικοινωνίας & ΜΜΕ των ΑΕΙ και τις Σχολές του Στρατού & των Σωμάτων Ασφαλείας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Θέμα: «Η ατυχής απόληξη της Αγωγής Πολίτη από τα υποχρεωτικά μαθήματα του Νέου Λυκείου, η εσφαλμένη ονομασία του μαθήματος στη δημοσίευσή της ΓΡΟ & η δημιουργία εντυπώσεων σε βάρος του. Προτάσεις.»

Στο πλαίσιο της διαβούλευσης, επί του σχεδίου για το Νέο Λύκειο, σας διαβιβάζουμε την κατάπληξη, τη λύπη και την απερίγραπτη απογοήτευση της επιστημονικής μας κοινότητας, καθώς και πολλών πολιτών σχετικά με:

- την κατάργηση (μετατρέποντάς το σε επιλογής, μόνον στη Γ' για λίγους μαθητές) στο Νέο Λύκειο του μοναδικού του μαθήματος κορμού γενικής ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ» της Β' (πρώην ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ - Αγωγή Πολίτη), που εσιχθή το 1931, ως «ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ», με σκοπό την προετοιμασία των νέων για το αξίωμα του Πολίτη, που καταργήθηκε μόνον το 1967 από τη Δικτατορία των Συνταγματαρχών. Πιστεύουμε ότι το Δημόσιο Συμφέρον επιτάσσει η Αγωγή του Πολίτη να γίνει Κύριο Μάθημα και στις άλλες τάξεις της Δ/θμιας Εκπαίδευσης, όπως σε πολλά δημοκρατικά κράτη που αναθέτουν στο σχολείο, ως αρμοδιότερο φορέα, την ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ των ΕΦΗΒΩΝ για το ΡΟΛΟ τους ΩΣ ΠΟΛΙΤΕΣ άξιους, ενημερωμένους, ενεργούς και υπεύθυνους. Η σχετική μας πρόταση, που υποστηρίζεται από πολίτες, επιστήμονες, Καθηγητές Παιδαγωγικής των ΑΕΙ και φορείς (συναφή Τμήματα ΑΕΙ, την Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης, την Ένωση Δικαστών & Εισαγγελέων, Δικηγορικούς Συλλόγους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την αρμόδια Επίτροπο κ.ά.), είχε κατατεθεί στο Υπουργείο Παιδείας από τις 22-12-2009 μαζί με υλικό για τις απαιτήσεις της ΕΕ, διεθνών οργανισμών και μελέτη για το μάθημα στο εξωτερικό. Εκτοτε δεν κληθήκαμε από καμία επιτροπή. Επίσης, είχαμε προτείνει το ανωτέρω μάθημα να είναι Πανελλαδικώς εξεταζόμενο για τα Νομικά, Πολιτικά, Διεθνολογικά Τμήματα, Δημόσιας Διοίκησης, Επικοινωνίας & ΜΜΕ και τις Σχολές του Στρατού & των Σωμάτων Ασφαλείας (βλ. συνημμένο).
- την υποτίμηση της αξίας της Παιδείας του Πολίτη (Citizenship Education) ως ξεχωριστού μαθήματος στο Λύκειο της Δημοκρατίας και της Πολιτικής Φιλοσοφίας (από 3 ώρες επιλογής μόνον στη Γ' σε 2 από τις κατευθύνσεις χωρίς καμία ώρα εμβάθυνσης καμία υποχρεωτική για όλους τους μαθητές σε καμία τάξη) σε σχέση με την Οικονομία (14 ώρες οι 4 κορμού στη Β' στη θέση του «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ» και 4 εμβάθυνσης) και την Κοινωνιολογία που δεν υπάρχει ως ξεχωριστό μάθημα σε άλλη χώρα (14 ώρες οι 4 εμβάθυνσης). Ωστόσο, αναχρονιστικά ή πολύ εξειδικευμένα πανεπιστημιακού επιπέδου μαθήματα παραμένουν ως βασικά στο Νέο Λύκειο. Μήπως η απόκτηση της Ιδιότητας του Πολίτη είναι προαιρετική; Είναι χειρότερη η ποιότητα των πολιτών της Γερμανίας, της Δανίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Νορβηγίας, της Σουηδίας, των ΗΠΑ και άλλων χωρών όπου το μάθημα είναι υποχρεωτικό σε όλες ή τις περισσότερες τάξεις; Η χαμηλή Πολιτική Παιδεία των Ελλήνων αντικατοπτρίζεται όχι μόνον στην αύξηση της αποχής τους στις εκλογές, αλλά και της πολιτικής απάθειας, της διαφθοράς, της φοροδιαφυγής, της διευρυμένης ανομίας ή της ανοχής της, της αποστροφής της πλειονότητας των πολιτών προς την Πολιτική, μη παραδεκτών αντιδράσεων για μια δημοκρατική κοινωνία, της αύξησης των φαινομένων βίας και ρατσισμού, τον κατακερματισμό της ελληνικής κοινωνίας κ.ά. Εξάλλου, στην Ευρωπαϊκή έρευνα της Κομισιόν για την Πολιτική Παιδεία οι Έλληνες κατετάγησαν προτελευταίοι πριν τους Ούγγρους. Τα αποτελέσματα για τους Έλληνες δεν ήταν ευχάριστα ούτε στην αντίστοιχη Διεθνή έρευνα του αρμοδίου φορέα (Ι.Ε.Α.) για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων «International Civic / Citizenship Study»!
- το εδάφιο της δημοσίευσής της ΓΡΟ Ορίσιση (σελ. 20) που αποκαλεί «ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ» το μάθημά μας κορμού του Γεν. Λυκείου αντί του ορθού «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ», που γνωστό στους άνω των 32 ετών ως «ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑΤΟΣ» ή με το γενικό όρο «ΑΓΩΓΗ του ΠΟΛΙΤΗ», αφού το αποτέλεσμα της δημοσίευσής («όχι ουρα ή μάλλον μάθημα επιλογής»: 67,9%) δεν πρέπει να θεωρείται έγκυρο. Αδικεί το μάθημα. Ισως αυτό το σφάλμα της δημοσκοπικής εταιρείας σε συνδυασμό με την επικρατούσα άγνοια στην Ελλάδα ως προς την αξία και τη χρησιμότητά του να οδήγησε στην ατυχή περικοπή της ΠΑΙΔΕΙΑΣ του ΠΟΛΙΤΗ από τα υποχρεωτικά μαθήματα.
- το ότι στη Γ' Λυκείου στις κατευθύνσεις ΑΒ και Β απουσιάζει η ελευθερία επιλογής οποιουδήποτε συνδυασμού μαθημάτων («Τα μαθήματα «Κοινωνιολογία» & «Εισαγωγή στο Δίκαιο και τους Πολιτικούς Θεσμούς» αποτελούν ένα ενιαίο πακέτο που επιλέγεται εναλλακτικά προς το πακέτο μαθημάτων «Μικροοικονομική & Μακροοικονομική» & «Αρχές Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων και Υπηρεσιών» στην κατεύθυνση ΑΒ ή

προς το πακέτο μαθημάτων «Ιστορία της Τέχνης και του Πολιτισμού» και «Φιλοσοφία» στην κατεύθυνση Β» που οδηγεί στον εξαναγκασμό του μαθητή να δηλώσει υποψηφιότητα μόνον για Πολιτικό ή Κοινωνιολογικό Τμήμα ή μόνον για Νομικό ή μόνον για Οικονομικό και Διοίκησης ή μόνον για Φιλολογικό ή Παιδαγωγικό, κ.τ.ο. Άρα, μια ελάχιστη πολιτική διαπαιδαγώγηση θα λάβει μικρός αριθμός αποφοίτων του Νέου Λυκείου, ήτοι μόνον όσοι επιλέξουν να φοιτήσουν σε Πολιτικό, Κοινωνιολογικό ή Νομικό Τμήμα των ΑΕΙ.

- την ομαδοποίηση των Νομικών Τμημάτων μαζί με τα Φιλολογικά, αντί να ανήκουν στην ίδια ομάδα με τα Πολιτικά. Ελπίζουμε να έγινε εκ παραδρομής, δεδομένου ότι καθένα από τα τρία Νομικά Τμήματα (ΕΚΠΑ, ΑΠΘ, ΔΠΘ) συνυπάρχει με τμήμα Πολιτικής Επιστήμης στην ίδια Σχολή, καθώς έχει εξαγγελθεί η εισαγωγή των υποψηφίων εφεξής σε Σχολές και όχι σε Τμήματα.

Με την ευκαιρία αυτή, Σας ενημερώνουμε ότι:

1. Η ΠΑΙΔΕΙΑ του ΠΟΛΙΤΗ ή ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ, ως Civic ή Citizenship Education, αποτελεί στοιχειώδη απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα Εκπαιδευτικά Συστήματα των Κρατών Μελών, στο πλαίσιο της Στρατηγικής της Λισσαβώνας. Για το λόγο αυτό, τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε. δεσμεύτηκαν να εφαρμόσουν το ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ & ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 2010, το οποίο επιτάσσει ένα από τα 5 προσόντα κάθε αποφοίτου Λυκείου να είναι η Παιδεία του Πολίτη (Civics Skills-Civics Education), ως προϋπόθεση για την ενδυνάμωση της Δημοκρατίας και της Κοινωνικής Συνοχής, προσαρμόζοντας τα εκπαιδευτικά τους συστήματα ως το 2010. Η Ελλάδα το αγνόησε έως τώρα!
2. Η ΠΑΙΔΕΙΑ του ΠΟΛΙΤΗ ή ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ συνεχώς διευρύνεται, αφού παγκοσμίως ως απαραίτητο αντικείμενο μάθησης γι' αυτούς που χαράσσουν Εκπαιδευτική Πολιτική. Οι ειδικές μακροχρόνιες έρευνες δείχνουν ότι πρέπει να είναι κύριο υποχρεωτικό μάθημα για λόγους συμβολικούς -ανάδειξη και συνειδητοποίηση της σημασίας και της αξίας του στο Σχολικό Πρόγραμμα-, αλλά και ουσιαστικούς, δηλαδή τη μετάδοση των απαραίτητων για κάθε Δημοκρατικό Πολίτη εννοιών, γνώσεων, αξιών, αρετών, ικανοτήτων και διαθέσεων. Έχει αποδειχθεί η αδυναμία υποκατάστασης ενός τόσο σημαντικού αντικειμένου από διαθεματική διδασκαλία (μέσω άλλων μαθημάτων) ή δραστηριότητες (projects).
3. Στην Ευρωπαϊκή Έρευνα για την Πολιτική Παιδεία του Ερευνητικού Κέντρου για την Εκπαίδευση & τη Δια Βίου Μάθηση της Γεν. Δίσης Εκπαίδευσης της Κομισιόν (CRELL) η Ελλάδα κατετάγη προτελευταία πριν την Ουγγαρία! Δυσάρεστα επίσης είναι και τα αποτελέσματα της πρόσφατης διεθνούς έρευνας International Civic/Citizenship Study (ICCS) της Διεθνούς Εταιρείας για την Αξιολόγηση της Απόδοσης των Εκπαιδευτικών Συστημάτων (International Association for the Evaluation of Educational Achievement - IEA).

Αξιωνουμε:

- ✓ Να ενταχθεί ως κύριο υποχρεωτικό για όλους το μάθημα “ΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ” (Πολιτική & Δίκαιο) σε όλες τις τάξεις του Λυκείου, στο κατώφλι της απόκτησης της Ιδιότητας του Πολίτη. Διότι όλοι οι Μαθητές θα γίνουν Πολίτες!
- ✓ Να προστεθεί σχετική υποσημείωση στην επίμαχη σελίδα (20) της δημοσκόπησης σχετικά με το λάθος της GPO με τη διευκρίνιση ότι εκ της εσφαλμένης ονομασίας του μαθήματος διαπαιδαγώγησης του νέου Πολίτη, το αποτέλεσμα είναι ανακριβές, την οποία το αρμόδιο γραφείο (Τύπου) θα αποστείλει στους διαπιστευμένους δημοσιογράφους για την αποφυγή εσφαλμένων εντυπώσεων στην κοινότητα και την εμφάνιση των εντυπώσεων που προκάλεσαν τα δημοσιεύματα της προπερασμένης εβδομάδας, ενόψει της Διαβούλευσης.
- ✓ Να αξιοποιηθούν οι 1200 εν ενεργεία εκπαιδευτικοί Πολιτικοί & Νομικοί Επιστήμονες (κλάδου ΠΕ13) στο Νέο Σχολείο.

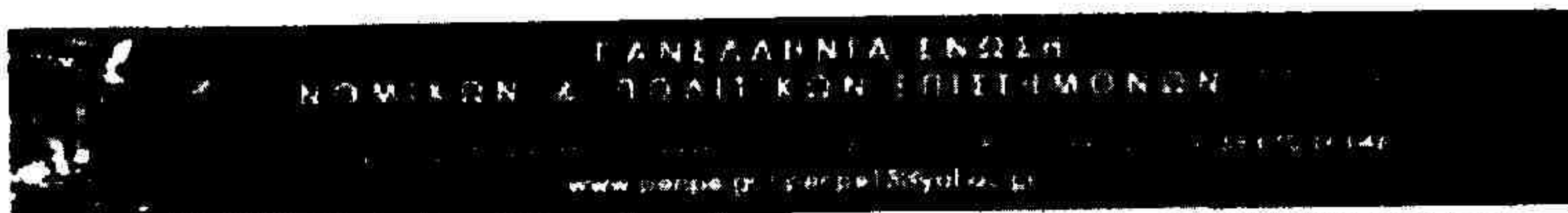
Στο πλαίσιο της αναγκαιότητας μεταρρυθμίσεων για την έξοδο της Ελλάδας από την Κρίση, την πρωτογενώς πολιτική και ηθική, ένα από τα προσφορότερα και ανέξοδα μέτρα θα ήταν η υλοποίηση του καθήκοντος του Κράτους για ολοκληρωμένη διαπαιδαγώγηση των πολιτών, δηλαδή παροχή των αναγκαίων εννοιών, γνώσεων, ικανοτήτων, αρχών, και η αλλαγή της νοοτροπίας και της συμπεριφοράς τους προς το Κράτος και τους συμπολίτες τους. Ειβάλλως, οι θεσμικές και νομοθετικές μεταρρυθμίσεις θα πέσουν σε άγονο έδαφος. Τα Ωρολόγια & τα Αναλυτικά Προγράμματα του Νέου Σχολείου είναι η ευκαιρία να συμβάλλετε στην υπέρβαση της κρίσης.

Με ιδιαίτερη τιμή και εκτίμηση,

Για το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος
Αρετή Σάββα Καραβάρη

Ο Γεν. Γραμματέας
ε.α.κ Κυριάκος Στεφανιδάκης

ΠΡΟΣ: ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ
ΕΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΩΝ

Αθήνα, 29-6-2011

ΨΗΦΙΣΜΑ

Σύνταγμα Άρθρο 16, § 2: Η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και έχει σκοπό [...] τη διάπλαση των Ελλήνων σε ελεύθερους και υπεύθυνους πολίτες.

Νόμος 1566/85 Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις.

1. Σκοπός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι οι μαθητές [...]: α) Να γίνουν ελεύθεροι, υπεύθυνοι, δημοκρατικοί πολίτες, να υπερασπίζονται την εθνική ανεξαρτησία, την εδαφική ακεραιότητα της χώρας και τη δημοκρατία.

Στη σημερινή εποχή όπου οι θεσμοί, όπως η ΟΛΜΕ και γενικώς τα συνδικάτα, αμφισβητούνται, το κοινωνικό κράτος καταλύεται, δικαιώματα που αποκτήθηκαν με αίμα καταπατώνται και συρρικνώνονται, η ίδια η Δημοκρατία είναι σε κρίση και απειλείται.

Εμείς θα επιτρέψουμε στην Ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας το ατόπημα της υποβάθμισης και, κατ' ουσίαν, κατάργησης του μοναδικού μαθήματος Παιδείας του Πολίτη, «ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ», στο Νέο Λύκειο, με το να το κάνει επιλογής;

Θα ήταν μια άνευ προηγουμένου οπισθοδρόμηση της εκπαιδευτικής μας πολιτικής στον προπερασμένο αιώνα, δεδομένου ότι η διδασκαλία του μαθήματος στην Ελλάδα χρονολογείται από το 1931, ενώ μόνον η Χούντα των Συνταγματαρχών την ανέστειλε!

Μήπως η απόκτηση της ιδιότητας του Πολίτη είναι προαιρετική;

Μήπως τα Πολιτικά Δικαιώματα θα τα λαμβάνουν μόνον αυτοί που επιλέγουν το μάθημα ή ο καθένας ανεξάρτητα από τις πολιτικές του γνώσεις, στάσεις και ικανότητες;

Μήπως είναι χειρότερη η ποιότητα των Πολιτών της Ιρλανδίας, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ισπανίας, της Αγγλίας, της Νορβηγίας κ.ά. χωρών, όπου το μάθημα είναι υποχρεωτικό ξεχωριστό σε όλες ή τις περισσότερες τάξεις της Β/Θμιας Εκπ/σης;

Ας σημειωθεί ότι η ειδική μελέτη του CRELL (Ερευνητικού Κέντρου για την Εκπαίδευση & τη Δια Βίου Μάθηση) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε 19 ευρ. χώρες κατέταξε τους Έλληνες στην προτελευταία θέση, με προτελευταίους τους Ούγγρους, ως προς την Πολιτική Παιδεία.

Επιπλέον, η Ελλάδα έχει δεσμευτεί από το διεθνές δίκαιο (λ.χ. Σύσταση 12/2002 του Συμβουλίου της Ευρώπης) και την Κοινωνική Νομοθεσία, όπως η Σύσταση 962/ 18-12-20006 του Ευρωκοινοβουλίου & της Κομισιόν), ένα από τα απαραίτητα προσόντα κάθε αποφοίτου Λυκείου να είναι η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ (CIVIC SKILLS – CITIZENSHIP EDUCATION), ως προϋπόθεση για την ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής και τη θωράκιση της Δημοκρατίας.

Εξάλλου, οι ειδικές μακροχρόνιες έρευνες δείχνουν ότι η Παιδεία του Πολίτη πρέπει να είναι κύριο υποχρεωτικό μάθημα για λόγους συμβολικούς –ανάδειξη και συνειδητοποίηση της σημασίας και της αξίας της στο σχολικό πρόγραμμα-, αλλά και ουσιαστικούς, δηλαδή τη μετάδοση των απαραίτητων για κάθε Δημοκρατικό Πολίτη εννοιών, γνώσεων, αρχών, αξιών, αρετών, ικανοτήτων και διαθέσεων. Έχει αποδειχθεί η αδυναμία υποκατάστασης ενός τόσο σημαντικού αντικειμένου από διαθεματική διδασκαλία (μέσω άλλων μαθημάτων) ή από διάφορες εργασίες-δραστηριότητες (projects).

Αρα, η Ελλάδα πρέπει να παραδειγματιστεί από τα άλλα κράτη και αξιοποιώντας τους 1200 εν ενεργεία εκπαιδευτικούς Πολιτικούς Επιστήμονες & Νομικούς, να εντάξει την ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ως κύριο υποχρεωτικό μάθημα και σε όλες τις τάξεις του Λυκείου, στο κατώφλι της απόκτησης της ιδιότητας του Πολίτη. ΔΙΟΤΙ ΟΛΟΙ ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΘΑ ΓΙΝΟΥΝ ΠΟΛΙΤΕΣ!

Στο πλαίσιο της αναγκαιότητας μεταρρυθμίσεων για την έξοδο της Ελλάδας από την κρίση, την πρωτογενώς πολιτική, κοινωνική και αξιακή, ένα από τα προσιμότερα και ανέξοδα μέτρα μπορεί να είναι η υλοποίηση του καθήκοντος της Πολιτείας για ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΤΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΑΞΙΩΜΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ. Αλλιώς, οι όποιες θεσμικές και νομοθετικές μεταρρυθμίσεις θα πέσουν σε άγονο έδαφος.

Σας καλούμε, ως Κοινωνικοί Επιστήμονες, να τοποθετηθούμε ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ "ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΚΑΙΟ" στο Ν. ΛΥΚΕΙΟ

και

να ΑΠΑΙΤΗΣΟΥΜΕ ΝΑ ΠΑΡΑΜΕΙΝΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ!

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ